

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Затверджую
Голова Приймальної комісії
_____ О.В. Поркуян
«_____» _____ 2016 р.

ПРОГРАМА

додаткового фахового вступного випробування

для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **магістра**
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
спеціальності 073 – "Менеджмент"
(за спеціалізацією "**Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності**")
для осіб, які здобули ступень бакалавра, спеціаліста, магістра
за іншою спеціальністю

Севєродонецьк, 2016

Програма складена на підставі робочих навчальних планів спеціальності 073 – "Менеджмент" (за спеціалізацією "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності").

**РОЗРОБНИКИ
ПРОГРАМИ:**

Зав. кафедрою менеджменту і адміністрування,
д.е.н., проф. Г.О. Надьон

Проф. кафедри менеджменту і адміністрування,
д.е.н., доц. Є.І. Овчаренко

Доц. кафедри менеджменту і адміністрування,
к.е.н., доц. В.Г. Лежетьокова

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступник повинен

знати:

- концептуальні основи ринкової економіки;
- сутність основних понять і категорій менеджменту та управління;
- основні цілі й функції менеджменту;
- визначення і сутність маркетингу та історичні етапи його розвитку;
- основні принципи організації маркетингу;
- теоретичні засади формування та використання майнових та фінансових ресурсів підприємства;

уміти:

- застосовувати теоретичні знання у майбутній професійній діяльності;
- узагальнювати набутий провідними вченими, спеціалістами-практиками досвід з проблем організації та управління підприємствами;
- виробляти стратегію підприємства, планувати її реалізацію;
- проводити аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма вступного фахового випробування розроблена з урахуванням вимог чинних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації.

Необхідний обсяг знань вступника, що має освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра або спеціаліста забезпечують наступні нормативні дисципліни, передбачені навчальним планом.

Економічна теорія

Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Економічні закони, принципи і категорії. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічна система суспільства, її сутність, типи та основні структурні елементи. Власність як економічна категорія. Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Теорія товару і грошей. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг. Держава та її економічні функції. Економічні аспекти глобальних проблем.

Економіка підприємства

Ринкове господарство і принципи його функціонування. Підприємство як об'єкт вивчення, організаційно-правові форми підприємства. Підприємство як суб'єкт ринкового господарства. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства: ресурсний потенціал, матеріальні ресурси, трудові ресурси, майнові ресурси (активи) та капітал підприємства. Оподаткування підприємства. Витрати на виробництво продукції, робот, послуг. Ціноутворення. Результати господарської діяльності. Баланс підприємства.

Фінанси підприємства

Поточні витрати підприємства та собівартість продукції. Доходи підприємства в системі економічних показників його діяльності. Цінова політика підприємства: сутність та етапи розроблення. Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки. Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства.

Право

Систематизація законодавства: поняття, форми. Поняття, форми та способи реалізації норм права. Стадії процесу застосування норм права. Підгалузі права та правові інститути. Державне регулювання господарської діяльності в Україні. Цивільно-правові відносини. Відносини власності: поняття та зміст права власності. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення зобов'язань. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний комерційний арбітраж.

Маркетинг

Сутність маркетингу та розвиток його концепцій. Загальні функції маркетингу. Маркетингове середовище: сутність, склад, характеристика. Типи маркетингу залежно від сфер застосування. Формування маркетингової інформаційної системи на основі проведення маркетингових досліджень. Вивчення потреб і поведінки споживачів та вибір цільових сегментів. Комплекс маркетингу: товар, ціна, розподіл та просування. Управління маркетинговою діяльністю.

ІІІ. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Економічна теорія

1. Андреев Б. Ф. Системный курс экономической теории: микроэкономика, макроэкономика. / Б.Ф. Андреев. — Л.: Лениздат, 1998. — 574 с.
2. Борисов Е. Ф. Экономическая теория: вопросы — ответы. / Е.Ф.

Борисов. — М.: Инфра-М, 2000. — 196 с.

3. Бутук А. И. Экономическая теория. / А.И. Бутук. — К.: Вікар, 2000. — 301 с.
4. Гальчинський А. С. Основи економічних знань: Навч. посіб./ А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. — К.: Вища шк., 1999. — 403 с.
5. Економічна теорія: Політекономія: Підруч. / За ред. В. Д. Базилевича. — К.: Знання-Прес, 2008. — 719 с.
6. Иохин В. Я. Экономическая теория: Учебник. / В. Я. Иохин. — М.: Юристъ, 2000. — 861 с.
7. Костюк В.С. Економічна теорія: навч. посіб. для ВНЗ / В.С. Костюк, А.М. Андрущенко, І.П. Борейко. — К.: Центр уч. Літератури, 2009. — 282 с.
8. Макконнелл К Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика. / Макконнелл К Р., Брю С. Л. — М.: Республика, 1996. — 785 с.
9. Нестеренко О. П. Історія економічних вчень: Курс лекцій. / О.П. Нестеренко. — К.: МАУП, 2002. — 128 с.
10. Общая экономическая теория / Под ред. А. И. Чубрынина. — СПб.: Питер, 2000. — 288 с.
11. Самуэльсон П. Экономика: В 2 т.: Пер. с англ. / П. Самуэльсон. — М.: Алгон, 1994. — Т. 1. — 333 с.
12. Сірко А.В. Економічна теорія. Політекономія Навч. посібник. / А. В. Сірко. — К.: Центр учбової літератури, 2014. — 416 с.
13. Шамхалов Ф. И. Государство и экономика: основы взаимодействия: Учебник. / Ф.И. Шамхалов. — М., 2000. — 382 с.

II. Економіка підприємства

1. Закон України Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV
2. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 49. — С. 682.
3. Бусигин А. Предпринимательство. Основной курс: Учебник. / А. Бусигин. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 608 с.
4. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навч. посіб. / В.Г. Герасимчук. — К: Вид-во КНЕУ, 2000. — 360 с.
5. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. С.Ф. Покропивного. — К.: КНТЕУ, 2000. — 528 с.
6. Економіка підприємства: підручник / за ред. А.В. Шегди. — К.: Знання, 2006. — 615 с.
7. Економіка підприємства: підручник / І.О. Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л. Стасюк та ін.; за заг. Ред. Н.М. Ушакової. - К.: КНТЕУ, 2005. — 569 с.
8. Економіка підприємства [Текст] : навчальний посібник / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” ; [уклад.: Є. О. Балацький, О. М. Дутченко, Г. М. Шамота та ін.]. — Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. — 154 с.
9. Кейлер В. Экономика предприятия: Курс лекций. / В. Кейлер. — М.: ИНФРА-М, 1999. — 132 с.

10. Киперман Г. Экономика предприятия: Словарь. / Г. Киперман. — М.: Юристь, 2000. — 272 с.
11. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: Учеб. пособие: Пер. с фр. / Под ред. проф. Я. В. Соколова. — М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997
12. Экономика предприятия: Тесты, задачи, ситуации: Учеб. пособие для вузов / Под ред. В. А. Швандара. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. — 254 с.

III. Фінанси підприємства

1. Господарський кодекс України. — К.: Кондор, 2003.
2. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 р. // Голос України. — 1991. — 11 листоп.
3. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07 грудня 2001 р. // Голос України. — 2001. — 23 січ.
4. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18 вересня 1991 р. // Голос України. — 1991. — 21 листоп.
5. Питання складання фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 24 лютого 2000 р. № 37 // Офіц. вісн. України. — 2000. — №11.
6. Бригхем Ю.Ф. Финансовый менеджмент. / Ю.Ф. Бригхем. — СПб.; М.; Нижний Новгород; Воронеж: Питер, 2007. — 959 с.
7. Непочатенко О.П. Фінанси підприємств: Навч. пос. рекомендовано МОН України. / О.П. Непочатенко. — К.: Кондор, 2011. — 328 с.
8. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посіб./ О.О. Терещенко. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003.
9. Фінанси підприємств: підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін. — К.: КНЕУ, 2000
10. Фінанси підприємств: підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк та ін. — К.: КНТЕУ, 2006. — 491 с.
11. Шило В.П. Фінанси підприємств (за модульною системою навчання): Теоретично-практичний посібник. / Шило В.П., Ільїна С.Б., Барабанова В.В., Криштопа І.І. — К.: Кондор, 2011. — 429 с.

IV. Право

1. Виноградська А. Розвиток малого підприємництва / А. Виноградська // Економіка України, № 2, 1999, С. 36—43.
2. Гетьманець О.П. Господарське право України. Підручник: у 2 ч. / О.П. Гетьманець. — Х.: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. - 368 с.
3. Луць В. Контракти у підприємницькій діяльності./ В. Луць. — К.: Юрінком Інтер, 1999. — С.272.
4. Підприємницьке право України / За ред. Шишки Р.Б. — Харків: Еспада, 2000. — с.81
5. Підприємницьке право: Навч. посібник / Ніколаєва Л.В., Старцев О.В., Пальчук П.М., Іваненко Л.М. — Київ: Істина, 2001. — с.152.

6. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі: зб. норм.-прав. актів / О.І. Дорошенко (упоряд.) – Д.: Дніпрокнига, 2008. – 1056 с.
7. Садигов О. Учредительный договор и его правовые особенности / О. Садигов // Государство и право. – 1994. - № 6. – с.15.
8. Цивільне право України. Книга 2. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – С. 203.

V. Маркетинг

1. Балабанова Л. В. Маркетинг: підручник. / Л.В. Балабанова. – К.: Знання-Прес, 2004. – 645 с.
2. Войчак А. В. Маркетинг: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. / А.В. Войчак. — К.: КНЕУ, 1999.
3. Гаркавенко С. С. Маркетинг: підручник. / С.С. Гаркавенко. — К.: Лібра, 2007. – 720 с.
4. Дихтль Е. Практический маркетинг: Учеб. пособие / Пер. с нем. А. М. Макарова; Под ред. И. С. Минко. — М.: Высш. шк, 1995.
5. Котлер Ф. Маркетинг, менеджмент. / Ф. Котлер. — СПб.: Питер, 2004. – 800 с.
6. Ламбен Ж. Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива / Ж.Ж. Ламбен. Пер. с фр. — СПб.: Наука, 1996.
7. Маркетинг: бакалаврський курс: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. - Суми : ВТД "Університетська книга", 2009. - 1134 с
8. Маркетинг: принципи і функції: Навч. посіб. для вищих навчальних закладів. — 3-є вид., перероб. і доп. / За ред. О. М. Азарян. — Харків: Студцентр, 2002.
9. Павленко О.Ф. Маркетинг: підручник /О.Ф. Павленко, А.В. Войчак. – К.: КНЕУ, 2003. – 246 с.
10. Портер М. Стратегія конкуренції: Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів / Пер. з англ. А. Олійника, Р. Скільського. — К.: Основи, 1998.
11. Почещов Г. Г Коммуникативные технологии двадцатого века. / Г.Г. Почещов. — М.: Рефл-бук, 1999.
12. Примак Т. О. Маркетингові комунікації в системі управління підприємством. / Т.О. Примак. — К.: Експерт, 2001.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 100-бальною шкалою з урахування вищезазначених критеріїв за наступною шкалою:

Рівень підготовки	Вимоги рівня підготовки згідно критеріям оцінювання	Відповідність умінь та знань вступника рівню підготовки	Бал за 100- бальною системою
високий	Вступник глибоко і в повному обсязі володіє програмним матеріалом, грамотно, вичерпано та логічно викладає його в усній або письмовій формі. При цьому знає рекомендовану літературу, виявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняти рішення, добре володіє різносторонніми вміннями та навичками при виконанні практичних задач	Вище середнього рівня вимог	100
		На середньому рівні вимог	95
		Нижче середнього рівня вимог	90
середній	Вступник знає програмний матеріал, грамотно і за суттю викладає його в усній або письмовій формі, припускаючи незначні неточності в доказах, трактовці понять та категорій. При цьому володіє необхідними вміннями та навичками при виконанні практичних задач	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	85
		На середньому рівні вимог	80
		Нижче середнього рівня вимог	70
достатній	Вступник знає тільки основний програмний матеріал, припускає неточності, недостатньо чіткі формулювання, непослідовність у викладанні відповідей в усній або письмовій формі. При цьому нетривке володіння вміннями та навичками при виконанні практичних занять	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	60
		На середньому рівні вимог	50
		Нижче середнього рівня вимог	40
низький	Вступник не знає значної частини програмного матеріалу. При цьому припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, виявляє низьку культуру оформлення знань, не володіє основними вміннями та навичками при виконанні практичних задач. Вступник відмовляється від відповіді на контрольні запитання	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	30
		На середньому рівні вимог	20
		Нижче середнього рівня вимог	10
дуже низький	Знання та вміння з програмного матеріалу практично відсутні		0

Низький та дуже низький рівень підготовки є недостатніми для участі у рейтинговому конкурсі на зарахування.

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового екзамену. Для проведення вступного екзамену формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного екзамену ухвалюється рішенням фахової атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.

Для проведення вступного екзамену головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахових

вступних випробувань». Програма фахових вступних випробувань оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті (<http://www.snu.edu.ua>) та інформаційних стендах кафедри менеджменту і адміністрування.

Фахове вступне випробування проводиться у строки передбачені Умовами прийому до СНУ ім. В.Даля.

На тестування вступник з'являється з паспортом. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється. Вступник одержує "Лист тестового завдання", який містить 30 питань з варіантами відповіді, за дисциплінами, зазначеними у програмі фахових випробувань, і відповідає на них впродовж 60 хвилин. Кожне з запитань тесту містить певну кількість балів, що враховуються у разі правильної відповіді.

Результати тестування оцінюються за 100-бальною шкалою, з врахуванням кількості балів, набраних за правильні відповіді на запитання тесту, і відмічаються у "Листі тестового завдання". Рівень знань вступника за результатами тестування заноситься також до відомості і підтверджується підписами трьох членів комісії. Відомість оформляється одночасно з "Листом тестового завдання" вступника і передається до приймальної комісії.

Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів до 17⁰⁰ години.

Голова фахової атестаційної
комісії

доц. Галгаш Р.А.

Член фахової атестаційної
комісії

доц. Тищенко В.В.